

HRVATSKO FRANCUSKI FORUM (HFF)

Na inicijativu Saborskih zastupnika, gospode Špančića i Fiolića, Hrvatsko Francuski Forum (HFF) organizirao je tjednu posjetu regiji Charolais i tvrtki GECSEL, a u pratnji predstavnika poljoprivrednog gospodarstva Kovačević, Poljoprivredne tvrtke "Klas" i "Vupik".

KOOPERATIVE GECSEL su osnovali uzgojivači goveda Charolais u cilju postizanja optimalnih uvjeta komercijalizacije svih kategorija goveda uzgojenih za reprodukciju ili namijenjenih za klaonice na teritoriju Francuske ili za izvoz. Godišnje proizvedu 65 000 goveda i 20 000 koza u suradnji s dohranjivačima i klaonicama. U Gecsel je udruženo 1500 uzgajivača goveda i koza. Gecsel upravlja njihovom proizvodnjom i predovara pri prodaji koja se obavlja po najovoljnijim tržišnim uvjetima. Otkupljuju životinje iz bliže okoline radi lakšeg poštivanja pravila o dobrobiti životinja. Goveda i koze prevoze u modernim kamionima kojima upravljaju profesionalni kvalificirani vozači.

Zapošljavaju ekipu veterinarara i tehničara koji su na usluzi uzgojivača (praćenje zdravstvenog stanja životinja, zootehničkih uvjeta uzgoja, savjeti, snabdijevanje). Isto tako, uposleni su i ekonomisti kako bi osigurali dobit pri ponudi životinja na tržištu.

Gecsel posjeduje i četiri otkupna centra u Francuskoj, jednu klaonicu koja snabdjeva mesnice i velike komercijalne centre mesom, a u njihovom je vlasništvu i pet mesnica. Gecsel garantira da je meso poznatog podrijetla.

Hrvatska delegacija posjetila je "Institut Charolais" koji prati i promovira pasminu Charolais goveda u Francuskoj ali i u svijetu. Posjetili su i vrlo interesantan muzej posvećen govedu Charolais.

Hrvatska delegacija je upoznata s radom dvojice članova tvrtke Gecsel, posjetila je dvije farme, jednog srednjeg uzgajivača od 150 krava majki i drugog manjeg od cca 80 krava majki. Razmjenjena su iskustva iz domene uzgoja, a prikupljeni su i korisni savjeti koji bi se mogli primjenjivati u uzgoju tog goveda u Hrvatskoj.

Posjeta klaonici "Charollais Viande" donijela je odgovore na mnoga pitanja. Tako smo saznali da se kupovina goveda realizira isključivo od članova Gescela. Kako je Gecsel suvlasnik klaonice, i njegovi članovi su indirektno suvlasnici. Partnerski odnos omogućuje stalnu kontrolu kvalitete i regularnost snabdijevanja kao i sigurnost praćenja označenog goveda od rođenja do potrošača. Charollais Viand se angažirao u identifikaciji kvalitete (oznaka kvali-

tete "Label Rouge"). Label Rouge (crvena oznaka) je oznaka superiorne kvalitete proizvoda. Ta kvaliteta je rezultat strogog inzistiranja na kontroli u svim stadijima uzgoja i proizvodnje.

Posjeta delegacije jednoj od mesnica u vlasništvu Kooperative Gecsel omogućila je uvid u kvalitetu pripreme i prezentacije mesa u vitrinama kao i kontrolu podrijetla (ime uzgajivača, klaonice, identifikacijski broj goveda) koji se nalazi na vidljivom mjestu u/na vitrini i predstavlja osobnu kartu izloženog mesa koju je jednostavno provjeriti.

Županija Bourgogne, kojoj u njezinom južnom teritorijalnom pojasu pripada pokrajina Charilais, je zainteresirana za uzgoj i širenje goveda pasmine Charollais, pa je financirala izgradnju eksperimentalne farme. Farma zapošljava malen broj namještenika, dok su ostali radnici ili stažisti na praksi (učenici srednjih škola, budući uzgajivači) ili dragovoljci uzgajivači koji na farmi pomažu povremeno. Farma je direktan partner uzgojivača goveda Charolais, a cilj im je proizvesti i proslijediti reference o vođenju uzgoja u velikim stadima kao i o načinu dohranijavanja i pripreme goveda za klaonice. Stručnjaci na farmi imaju za cilj uspoređivati i razvijati nove tehnike uzgoja. Ocjenjivanje, praćenje posebnosti i promicanje mesa goveda Charolais im je jedan od prioriteta, kao i ocjenjivanje genetskih potencijala mladih reproduktivnih bikova Charollais. Njihovo eksperimentalno stado broji 150 krava majki

upisanih u registar "Herd Book Charolais", a njihovo eksperimentalno praćenje i dobiveni rezultati služe svim nacionalnim i internacionalnim uzgajivačima tog goveda. Posjeduju i ocjenjivačku stanicu od 100 odabranih reproduktora, koji su odabrani kao najbolji razvojni potencijal, a ponuđeni su uzgajivačima na javnoj dražbi svakog zadnjeg petka u veljači. Farma svake godine primi 3 do 5 tisuća posjetitelja zainteresiranih za razvoj goveda Charolais.

Na zahtjev hrvatske delegacije Gecsel je organizirao i posjetu farmi muznih krava. Upoznati su s uzgojem i držanjem goveda pedigrea Montbeliard koja daju u prosjeku 8 – 9000 l mlijeka godišnje, s pojedinim šampionkama koje doje i do 14000 l godišnje. Ukoliko bi bilo interesa za tu vrstu goveda Gecsel je spreman dati potpunu pomoć oko izvoza.

Na kraju treba reći da od strane Kooperative Gecsel postoji vrlo veliki interes za izvoz goveda Charolais u Hrvatsku kao i suradnju s hrvatskim stočarima. Tako je uzvratni posjet delegacije Kooperative Gecsel uslijedio 25. - 30. rujna ove godine. Delegacija je obišla mnoge farme i poljoprivredna poduzeća. Izdajamo posjetu farmi gospode Jakova Pavičića i Tome Raiča iz Bjelovara, prijem u gradskom poglavarstvu Novske i Pakraca te obilazak farme gospodina Željka Miroslavljevića. Delegacija je obišla i buduće pašnjake gospodina Damira Kufnera, posjetila poljoprivredno domaćinstvo gospodina Damira Kovačevića iz Pleternice i poljoprivredno poduzeće

Klas gospodina Pave Bošnjaka iz Berićevaca, farmu gospodina Mate Mamića iz Osijeka kao i VUPIK u Vukovaru. Uslijedila je cjelodnevna posjeta poduzeću Mesnice FIOLIĆ gospodina Stjepana Fiolića. Delegacija je primljena i u Hrvatskom Saboru te Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva. Na kraju delegacija je posjetila

eksperimentalnu farmu Agronomskog fakulteta u Zagrebu koju vodi prof.dr.sc. Mladen Knežević uz cjelodnevno druženje cetrdesetak uzvanika i sudionika.

Marijan Biškup, predsjednik Hrvatsko-francuskog foruma ■

PRILAGODBE HRANIDBENIH POTREBA ALTERNATIVNOJ PROIZVODNJI PERADSKOG MESA U ZEMLJAMA EU

Janječić¹, Z.

U posljednjih 40 godina u zemljama EU povećana je količina alternativno proizvedenog mesa peradi, najviše u Francuskoj. Gotovo cjelokupna alternativna proizvodnja bazira se na pilićima koji su genetski predisponirani za spori ili srednje brzi rast u kontroliranim uvjetima uključujući i organsku proizvodnju. Hranidbene potrebe za bjelančevinama, vlaknima, vitaminima i mineralima slične su preporukama brzo rastućih pilića poglavito u ranoj fazi uzgoja, dok se potrebe za energijom bitno razlikuju zbog činjenice da je alternativno uzgojena perad aktivnija te joj

je stoga potrebno više energije. Alternativnu proizvodnju karakterizira i veća zagađenost okoliša jer perad svoje izlučevine ispušta direktno na zemljište kojim se kreću. Mogućnost hranidbe peradi slobodnim izborom krmiva pri čemu su odvojena krmiva bogata bjelančevinama i energijom, te fizički oblik hrane mjere su koje mogu dovesti do smanjenja konzumacije, bolje konverzije, veće završne tjelesne mase te u konačnici do ostvarenja povoljnijeg financijskog rezultata. Ekološki svjesnija i ekonomski prihvatljivija optimizacija hranidbe predstavlja rješenje kojim

▼ Slika 1. Alternativna proizvodnja SASSO pilića

▼ Slika 2. Alternativna proizvodnja zagorskih purana

¹Dr.sc. Zlatko Janječić, docent, Zavod za stočarstvo, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Svetošimunska 25, Zagreb, email: zjanjecic@agr.hr